

Nội dung bài viết

1. [Giải VBT Ngữ Văn 9: Kiểm tra về thơ](#)

Giải VBT Ngữ Văn 9: Kiểm tra về thơ

Câu 1: Sắp xếp lại cho đúng (bằng cách kẻ một đường nối) tên bài thơ và tác giả trong bảng sau

Trả lời:

Tên bài thơ	Tác giả
<i>Viếng lăng Bác</i>	• Y Phương
<i>Mùa xuân nho nhỏ</i>	• Chế Lan Viên
<i>Con cò</i>	• Hữu Thỉnh
<i>Mây và sóng</i>	• Viễn Phương
<i>Sang thu</i>	• Thanh Hải
<i>Nói với con</i>	• Ta-go

Câu 2: Sắp xếp phần tóm tắt nội dung từng bài thơ cho phù hợp với tên bài (bằng cách kẻ hai phần đường nối trong bảng) trong bảng sau

Trả lời:

Tên bài thơ	Tóm tắt nội dung
<i>Sang thu</i>	<ul style="list-style-type: none"> Cảm xúc trước mùa xuân thiên nhiên, đất nước và ước nguyện góp mùa xuân nho nhỏ của mình và cuộc đời chung
<i>Nói với con</i>	<ul style="list-style-type: none"> Biến chuyển của thiên nhiên lúc giao mùa từ hạ sang thu qua cảm nhận tinh tế của nhà thơ
<i>Mùa xuân nho nhỏ</i>	<ul style="list-style-type: none"> Tình yêu thương của người cha với con và niềm tự hào về những đức tính tốt đẹp của con người quê hương
<i>Con cò</i>	<ul style="list-style-type: none"> Lòng thành kính và niềm xúc động sâu sắc của nhà thơ đối với Bác Hồ trong một lần từ miền Nam ra viếng lăng Bác
<i>Viếng lăng Bác</i>	<ul style="list-style-type: none"> Biểu hiện thấm thiết của tình yêu em bé với người mẹ, ngợi ca tình mẫu tử thiêng liêng
<i>Mây và sóng</i>	<ul style="list-style-type: none"> Từ hình tượng con cò trong lời hát ru ngợi ca tình mẹ và ý nghĩa của lời ru đối với đời sống của mỗi con người

Câu 3: Đọc hai câu thơ sau:

Ngày ngày mặt trời đi qua trên lăng

Thấy một mặt trời trên lăng rất đỏ

(Viễn Phương, Viếng lăng Bác)

Em hiểu như thế nào về hình ảnh mặt trời trong hai câu thơ trên? Hình ảnh ấy trong hai câu thơ có mối quan hệ như thế nào? Biện pháp chuyển nghĩa nào được sử dụng trong câu thơ thứ hai?

Trả lời:

- Hình ảnh *mặt trời* ở câu thơ thứ nhất có ý nghĩa tả thực mặt trời trong tự nhiên, còn trong câu thơ thứ hai mang ý nghĩa ẩn dụ cho Bác Hồ

- Sự tương quan giữa hai ý nghĩa ấy: Bác Hồ và mặt trời không có mối quan hệ về mặt bản chất ,người ta khai thác những nét tương đồng giữa mặt trời và Bác thông qua sự liên tưởng để làm nổi bật vẻ đẹp của bác . Ý nghĩa trên chỉ xuất hiện trong ngữ cảnh mà 2 câu thơ tạo ra, còn rời ngữ cảnh này thì Bác Hồ là Bác Hồ, còn mặt trời là mặt trời ,không còn được dùng để thay thế cho nhau nữa

- Với cách nói ẩn dụ như vậy ,nhà thơ Viễn Phương đã làm nổi bật hình tượng Bác Hồ. Bác tượng trưng cho ánh sáng của lí tưởng ,soi rõ đường đi cho cả dân tộc Việt Nam, Bác luôn tỏa rạng ánh hào quang bất tử như mặt trời chói lọi trên cao

Câu 3: Hình ảnh mùa xuân trong bài thơ Mùa xuân nho nhỏ của Thanh Hải đã biến chuyển như thế nào theo mạch cảm xúc của tác giả?

Trả lời:

- Bài thơ bắt đầu từ những cảm xúc trực tiếp hồn nhiên, trong trẻo trước vẻ đẹp và sức sống của mùa xuân thiên nhiên, từ đó mở rộng cảm nghĩ về mùa xuân đất nước
- Từ hình ảnh mùa xuân lớn của thiên nhiên đất nước mà liên tưởng tới mùa xuân của mỗi cuộc đời – một mùa xuân nho nhỏ góp vào mùa xuân lớn
- Bài thơ kết thúc bằng sự trở về với những cảm xúc thiết tha, tự hào về quê hương, đất nước qua điệu dân ca xứ Huế.

Câu 4: Phân tích những từ ngữ, hình ảnh thể hiện sự cảm nhận tinh tế của Hữu Thỉnh về những chuyển biến của thiên nhiên lúc Sang thu trong đoạn thơ sau:

Bỗng nhận ra hương ổi

Phả vào trong gió se

Sương chùng chình qua ngõ

Hình như thu đã về

Sông được lúc dềnh dàng

Chim bắt đầu vội vã

Có đám mây mùa hạ

Vắt nửa mình sang thu

Trả lời:

- Bài thơ là sự chuyển động rất tinh tế của sự sống khi hạ dần qua và thu đang đến. Hữu Thỉnh đón nhận mùa thu bằng một hương vị đặc biệt - đó chính là hương ổi đang lan toả, vận động rất mạnh trong không gian

Bỗng nhận ra hương ổi

Phả vào trong gió se

- Màn sương thu hình như cũng muốn tận hưởng trọn vẹn khoảnh khắc đó mà chùng chình chưa muốn tan đi:

Sương chùng chình qua ngõ

Hình như thu đã về

- Vạn vật trong thời khắc chuyển mùa vì thế càng trở nên duyên dáng, nhịp nhàng. Cảm quan tinh tế của nhà thơ đã phát hiện ra vẻ đẹp rất riêng, rất duyên đó để rồi xao xuyến: Hình như thu đã về

- Để dòng cảm xúc trôi theo thời gian, cảm nhận rõ hơn bước đi của sự sống, nhà thơ lại tiếp tục quan sát:

Sông được lúc dềnh dàng

Chim bắt đầu vội vã

Có đám mây mùa hạ

Vắt nửa mình sang thu

- Cũng như sương thu, dòng sông dường như cũng thong thả, chậm chạp hơn.. Mọi chuyển động có vẻ rất đều đều, rất nhẹ, riêng có cánh chim là vội vã cuống quýt. Sự vội vàng đó phải chăng cũng là sự vội vàng trong tâm hồn Hữu Thỉnh, muốn được mở rộng lòng mình đón nhận mọi rung động dù là nhỏ nhất?

- Điểm nhìn của nhà thơ như được nâng dần từ dòng sông, cánh chim đến bầu trời cao rộng:

Có đám mây mùa hạ

Vắt nửa mình sang thu

- Hình ảnh đám mây là một phát hiện rất mới lạ và độc đáo của Hữu Thỉnh. Bức tranh chuyển mùa vì thế càng trở nên sinh động, giàu sắc gợi cảm

Câu 5: Phân tích đoạn thơ sau trong bài Mùa xuân nho nhỏ để làm rõ quan niệm sống của nhà thơ

Ta làm con chim hót

Ta làm một cành hoa

Ta nhập vào hòa ca

Một nốt trầm xao xuyến

Một mùa xuân nho nhỏ

Lặng lẽ dâng cho đời

Dù là tuổi hai mươi

Dù là khi tóc bạc

Trả lời:

- Mùa xuân của thiên nhiên, đất nước gợi lên ở Thanh Hải tâm niệm thiết tha của một nhà cách mạng, một nhà thơ đã gắn bó trọn đời với đất nước, quê hương với một khát vọng chân thành và tha thiết:

Ta làm con chim hót,

Ta làm một cành hoa.

Ta nhập vào hoà ca,

Một nốt trầm xao xuyến

- Nếu như đoạn đầu Thanh Hải xưng tôi kín đáo và lặng lẽ thì đến đoạn này ông chuyển giọng xưng ta, ta ở đây là nhà thơ và cũng chính là tất cả mọi người → khát vọng của ông là được làm con chim hót, một cành hoa để hoà nhập vào mùa xuân lớn của đất nước, góp một nốt trầm vào bản hoà ca bất tận của cuộc đời

- Hiến dâng mùa xuân nho nhỏ nghĩa là tất cả những gì tốt đẹp nhất, dù nhỏ bé của mỗi người cho cuộc đời chung cho đất nước. Điêu tâm niệm đó thật chân thành, giản dị và tha thiết

- Thanh Hải đã thể hiện hết mình vì lòng tin yêu cuộc sống và khiêm tốn hiến dâng cho đất nước, cho cuộc đời, bởi vậy, xuất phát từ tiếng lòng thiết tha, nhỏ nhẹ, chân thành của tác giả nên lời thơ dễ dàng được mọi người tiếp nhận và chia sẻ cho nhau:

Một mùa xuân nho nhỏ

Lặng lẽ dâng cho đời

Dù là tuổi hai mươi

Dù là khi tóc bạc

- Đã gọi là cống hiến cho đời thì dù ở tuổi nào đi chăng nữa cũng phải luôn biết cố gắng hết tâm trí để phục vụ và hiến dâng cho quê hương, đất nước mến yêu của chính mình. Già - cống hiến tuổi già, trẻ - cống hiến sức trẻ để không bao giờ thất vọng trước chính bản thân mình.